

Kokeiluista käytännöksi-sarjassa kaksi innovatiivista viljelijää kertovat viljelymenetelmäkokeiluistaan. Kommentoi tai kysy lisää viljelijöiltä: luomulehti@luomuliitto.fi

Kasvukausikatsaus

Kokeiluista käytännöksi-sarja päätetään viljelijöiden kuvakatsaukseen kuluneesta kasvukaudesta. Minkälaisia tuloksia kokeilut ovat tuottaneet Kilpiän ja Tyynelän tiloilla? Tällä kertaa fokuksessa ovat aluskasvit ja kasvipeittei-

syys. Maan biologian kannalta on keskeistä, että läsnä on yhteyttäviä kasveja juurieritteineen. Lisäksi aluskasvit hoitavat rikkakasvien torjuntaa, muokkaavat juurillaan maata ja estävät tehokkaasti sadepisaroiden iskeytymisen aiheuttamaa eroosiota.



1 Kun syysmuokkaus toteutetaan välittömästi sadonkorjuun jälkeen kevytmuokkaimella, muodostavat puintitappiojyvät kelpo kerääjäkasvuston. Tyynelässä puimuri säädetään siten, että kevyet jyvät päätyvät peltoon kerääjäkasvuston siemeneksi sen sijaan, että niillä kuormitettaisiin jatkokäsittelyketjua. Vasemmalla kevätvehnää ja oikealla härkäpapua syyskuun lopulla kuvattuna. • Teksti ja kuvat: Juuso Joonas



2 Valkoapila sopi tattarin aluskasviksi erinomaisesti. Kolme kiloa valkoapilan siementä hehtaarille tuotti hieman liiankin tiheän aluskasvuston, mikä aiheutti kasvuston turhaa kasvua ylöspäin. Näin ollen siemenmäärää voisi vähentää kahteen kiloon. Tattarilla siementä oli 40 kg/ha, jota sen sijaan voi hieman lisätä tiheimmän kasvuston saavuttamiseksi. Paikoissa joissa tattari ei menestynyt esimerkiksi liian märkyden tai tiiviin maan rakenteen takia, otti valkoapila hienosti tilan haltuunsa ehkäisten rikkakasvien kasvua ja parantaen maata. • Teksti ja kuvat: Juuso Joonas



3 Keväällä 2010 rapsin aluskasviksi kylvetty valkoapila on selvinnyt elinvoimaisena muokkauksista huolimatta ja toimi erinomaisena aluskasvina kauralle tänä vuonna. Vasemmalla kasvusto ennen puintia ja oikealla kevytmuokkauksen jälkeen lokakuun alussa kuvattuna. • Teksti ja kuvat: Juuso Joonas



4 Heinäkuussa täryjankkurilla syväkuohkeutettu viherlannoitusnurmi kärsi hieman kuivuudesta kuohkeutuksen jälkeen mutta elpyi nopeasti elokuun sateiden myötä. Kuvassa vasen puoli on kuohkeuttamaton ja oikea kuohkeutettu. • Teksti ja kuvat: Juuso Joonas



5 Tyynelän naapuritalalta täytyy esitellä onnistunut syysrypsi ja -rapsikasvustojen perustaminen härkäpavun alle. Kylvö suoritettiin rikkaaestyksen yhteydessä härkäpavun ollessa noin kymmensenttistä. Koska kasvukauden alku oli Etelä-Karjalassa kuiva, jäi papu harvaksi ja öljykasvit pääsivät kasvamaan ehkä liikaakin. Näin ollen täytyi pavun alimmat palot jättää puimatta, jotta öljykasvit säästyisivät. Syysrypsi- ja rapsi roihattivat kasvuun elokuun sateiden ja tuleentuneen papukasvuston läpi päässeessä valon avulla. Öljykasvit vaikuttivat myös hyötyneen pavun sitomasta tyydestä. Kilpailu tyydestä voisi hyvänä papuvuonna olla eduksi pavun tasaisen ja aikaisen valmistumisen kannalta. Vasemmalla syysrypsi ja oikealla syysrapsi. • Teksti ja kuvat: Juuso Joonas

6

Lisää tietoa jankkuroinnista tulossa:
www.luomu.fi/tietoverkko



Tässä pellon biologia näyttää kyntensä. Härkäpavun puinnin aikaan aluskasvinurmi näytti harvalta, mutta ehti venähtää muutamassa viikossa 40 cm korkuiseksi matoksi. Yksivuotisella italian raiheinällä on erinomainen kasvukyky etenkin syksyllä, jolloin monivuotiset kasvit hidastuvat ja valmistautuvat talveen. Sen johdosta raiheinä tukahduttaa alleen useita ongelmarikkoja ja estää syysitoisten kasvien taimettumisen. Tämän lisäksi raiheinä sitoo ilmakehästä hiiltä, pidättää ravinteita ja parantaa maan rakennetta. Kuvassa tehtävä jankkurointi jättää suurimman osan kasvustosta vahingoittumaksi, joten nurmi jatkaa näiden "ekosysteemi-palveluiden tarjoamista" pitkälle talveen. •

Teksti ja kuvat: Tuomas Mattila

7



Syväkuohkeutuksen jäljiltä tämä lohko ei ole enää tuke- poliittisesti kasvipeitteinen, mutta onneksi todellisuudessa on toisin. Paljasta maanpintaa on näkyvillä alle 10 % muu on elävän paksun nurmimaton alla peitossa. (Maan todelliselle peitteisyydelle on helppo "kolikkotesti": heitä kolikkoa 20 kertaa, laske montako kertaa kolikko jäi kasvin tai oljen päälle, joka kerta on 5 % maanpeitettä. Syysviljoilla peitteisyys on noin 20 %, suorakylvössä jopa 50 %, laitumilla ja nurmilla tätä korkeampi) Paksu nurmik kasvusto suojaa maan pintaa paitsi vesierosiolta, myös sään vaihteluilta ja pakkaselta. Lisäksi 24 cm syvyyteen kuohkeutettu pelto pysyy ilmavana ja lämpimänä vaikka sadetta tulisi useampi sata millinä. Talven lähestyessä pellon mikroilmasto on maan biologian kannalta lähes ihanteellinen: peitto on päällä mutta jalat pysyvät kuivina. •

Teksti ja kuvat: Tuomas Mattila

8



Tässäkin kuvassa voisi olla musta ja märkä pelto. Sen sijaan Kilpiän vuohet laiduntavat kasvimaalle kylvetyssä aluskasviseoksessa juuresten sadonkorjuun jälkeen. Kasvimaalle kylvettiin viherlannoituspenkkeihin italian raiheinää, ruisvirnaa, hernettä ja kauraa. Valkoapilan annettiin kasvaa penkkien väleissä, josta se levisi sadonkorjuun jälkeen peittämään myös penkit. Kasvimaata toimiikin siis myöhäissyksyn laitumena, jolloin varsinaiset nurmet voivat levätä. Vuohet ovat valikoivia laiduntajia, ensimmäisenä suihin katoavat kukkivat kasvit, joten kyseessä on myös erityisen tehokas saunakukan torjunta. •

Teksti ja kuvat: Tuomas Mattila